

BÀI 8. LÀM QUEN VỚI THƯ MỤC LƯU TRỮ THÔNG TIN TRONG MÁY TÍNH

Sau bài học này, em sẽ:

- Nhận biết được tệp, thư mục và ổ đĩa.
- Mô tả sơ lược được vai trò của cấu trúc cây thư mục trong việc lưu các tệp và các thư mục.
- Tìm hiểu được cấu trúc cây của một thư mục để biết nó chứa những thư mục con nào, những tệp nào.
- Thực hiện được việc tạo, xoá, đổi tên thư mục.
- Tìm được tệp ở thư mục cho trước theo yêu cầu.

Ở bài 7 em đã biết đồ vật cần được sắp xếp một cách hợp lí để dễ tìm kiếm. Tương tự, thông tin được lưu trữ trong máy tính cũng cần được sắp xếp. Thông tin trong máy tính được lưu trữ thành các tệp (file). Các tệp được lưu trữ trong các thư mục (folder). Các thư mục được chứa trong ổ đĩa (drive). Trong bài học này, em sẽ tìm hiểu về tổ chức lưu trữ thông tin trong máy tính.

1. Tìm hiểu tệp, thư mục, ổ đĩa trong máy tính

Hình 1. Quan sát ổ đĩa, thư mục, tệp bằng phần mềm File Explorer

Hình 1 là cửa sổ của phần mềm File Explorer giúp em có thể quan sát được ổ đĩa, thư mục, tệp trong máy tính.

Ở Hình 1, em có thể nhìn thấy:

- Các ổ đĩa có biểu tượng kèm theo tên là các chữ cái (C:), (D:).

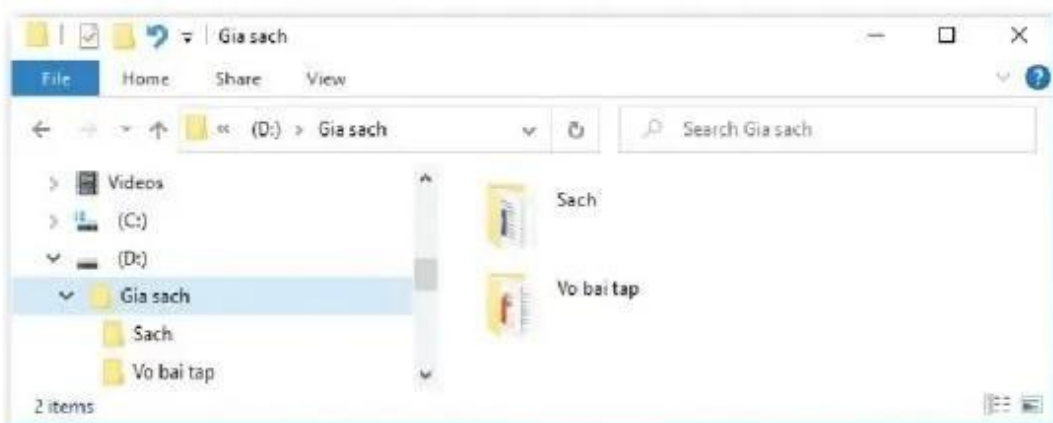
- Các thư mục có biểu tượng giống chiếc kẹp giấy màu vàng kèm theo tên thư mục là **Gia sach**, **Sach**, **Vo bai tap**. Thư mục **Sach** đang được mở (có vệt màu xanh) và nội dung của thư mục **Sach** được hiển thị ở khung bên phải.
- Các tệp có biểu tượng kèm theo tên tệp là **Tieng Viet 3**, **Tin hoc 3**, **Toan 3**. Trong máy tính có ổ đĩa (còn gọi là thư mục gốc) để chứa thư mục và tệp. Trong thư mục có thể chứa thư mục con và tệp. Các thư mục **Sach**, **Vo bai tap** là thư mục con của thư mục **Gia sach** (thư mục mẹ). Để mở một thư mục, em nhấp chuột vào thư mục đó ở khung bên trái, nội dung thư mục được mở sẽ hiển thị ở khung bên phải của cửa sổ phần mềm File Explorer.

 Em hãy chỉ ra các ổ đĩa, thư mục và các tệp ở Hình 2.

Hình 2

Quan sát Hình 3 và cho biết thư mục nào đang được mở, nội dung của thư mục đó gồm những gì. Thư mục **Gia sach** chứa những thư mục con nào?

Hình 3

- Trong máy tính có thể có nhiều ổ đĩa được đặt tên là (C:), (D:), (E:), ...
- Trong ổ đĩa có thư mục và tệp.
- Trong thư mục có thể có thư mục con và tệp.

2. Cây thư mục

 Ở bài 7 em đã biết có thể mô tả mỗi cách sắp xếp đồ vật theo sơ đồ hình cây. Tương tự, cách sắp xếp thông tin trong máy tính cũng có thể được mô tả bằng sơ đồ hình cây. Sơ đồ hình cây biểu diễn việc lưu trữ tệp trong các ổ đĩa, thư mục được gọi là cây thư mục.

Hình 4 là cây thư mục mô tả cách sắp xếp, lưu trữ thông tin trong ổ đĩa (D:) mà em đã tìm hiểu ở mục 1.

Cây thư mục giúp em dễ dàng hình dung được việc tổ chức lưu trữ, sắp xếp thông tin trong máy tính.

Hình 4. Cây thư mục

Trên máy tính, để tìm đến tệp **Tieng Viet 3** em thực hiện các bước như sau:

- 1 Mở ổ đĩa (D:).
- 2 Mở thư mục **Gia sach**.
- 3 Mở thư mục **Sach**.
- 4 Tìm tệp **Tieng Viet 3**.

👤 Tìm hiểu cây thư mục ở Hình 5 và cho biết:

- Nêu tên các thư mục con, tệp trong thư mục gốc.
- Trong thư mục **Truyen** có những thư mục con nào? Trong các thư mục con đó có những gì?
- Trong thư mục **Phim hoạt hình** có những gì?
- Các bước để tìm đến tệp **The gioi khung long** trong máy tính.

Hình 5. Cây thư mục

- Thông tin trong máy tính được tổ chức lưu trữ dưới dạng sơ đồ hình cây, gọi là cây thư mục.
- Cây thư mục giúp dễ dàng tìm được thư mục, tệp lưu trữ trong máy tính.

3. Tạo, đổi tên, xoá thư mục

 Dưới đây là hướng dẫn sử dụng phần mềm File Explorer để tạo, đổi tên, xoá thư mục.

Lưu ý: Nhấn phím **Shift** và gõ phím kí tự để viết chữ hoa.

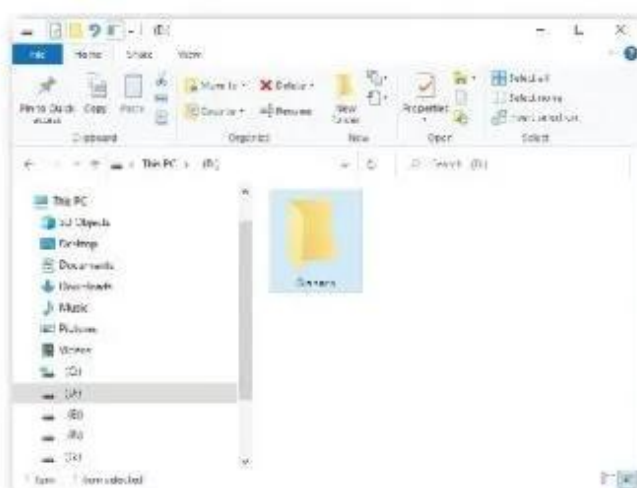
a) Tạo thư mục

Để tạo thư mục **Gia sách** trong ổ đĩa (D:), em thực hiện như hướng dẫn tại Hình 6.

❶ Nháy đúp chuột vào biểu tượng trên màn hình nền. Cửa sổ phần mềm File Explorer hiện ra có dạng như Hình 6a.

Hình 6a. Các bước tạo thư mục

Hình 6b. Thư mục **Gia sách** đã được tạo trong ổ đĩa (D:)

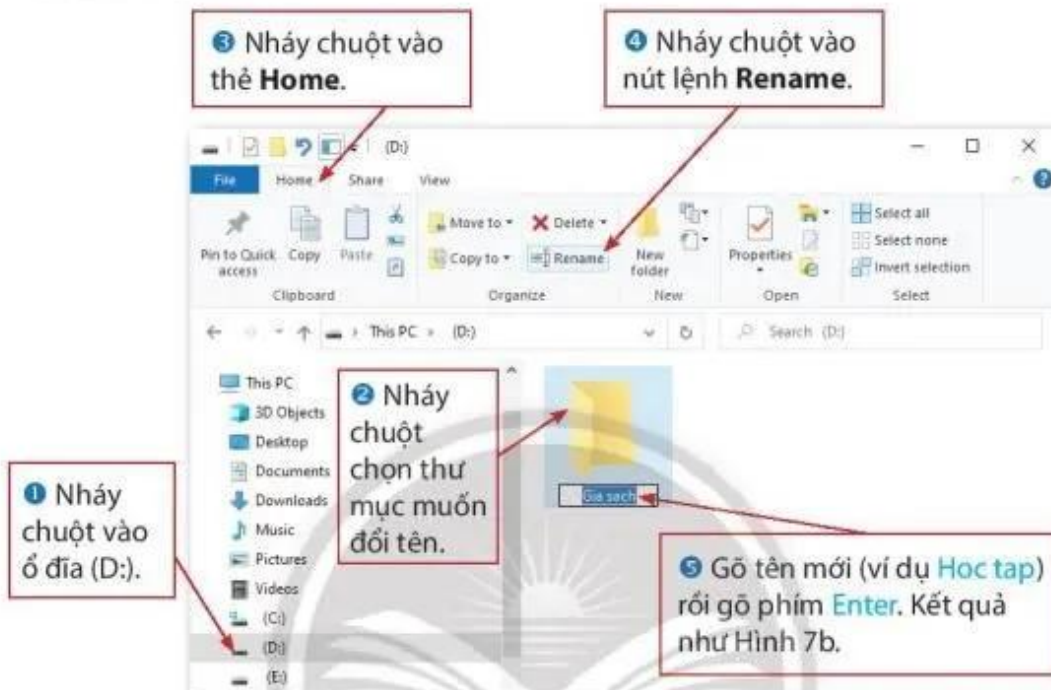
Hình 6. Tạo thư mục

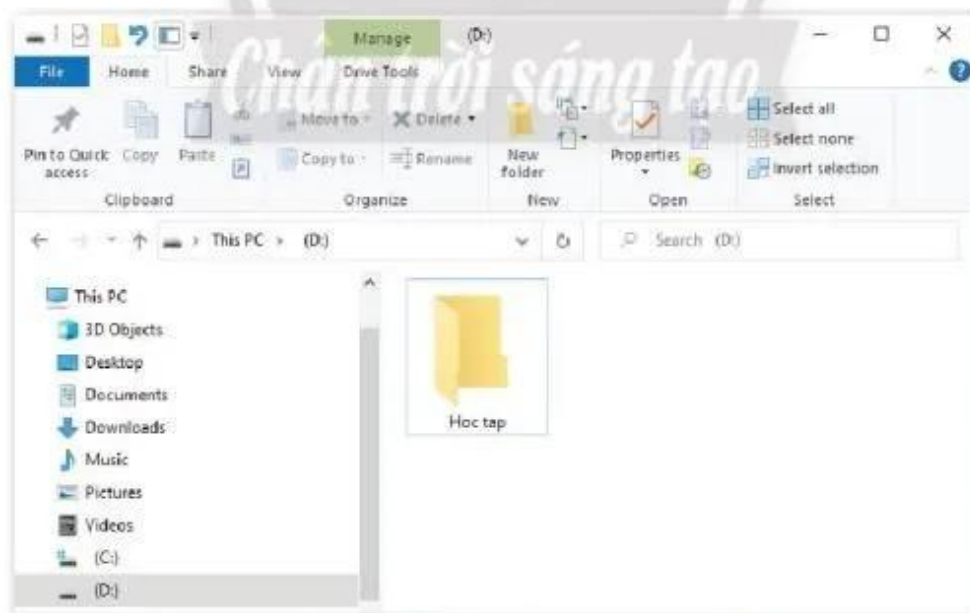
Hãy nêu các bước tạo thư mục **Sach** trong thư mục **Gia sach**.

b) Đổi tên thư mục

Để đổi tên thư mục **Gia sach** em vừa tạo trong ổ đĩa (D:) thành **Hoc tap**, em thực hiện theo các bước ở Hình 7a.

Hình 7a. Các bước đổi tên thư mục

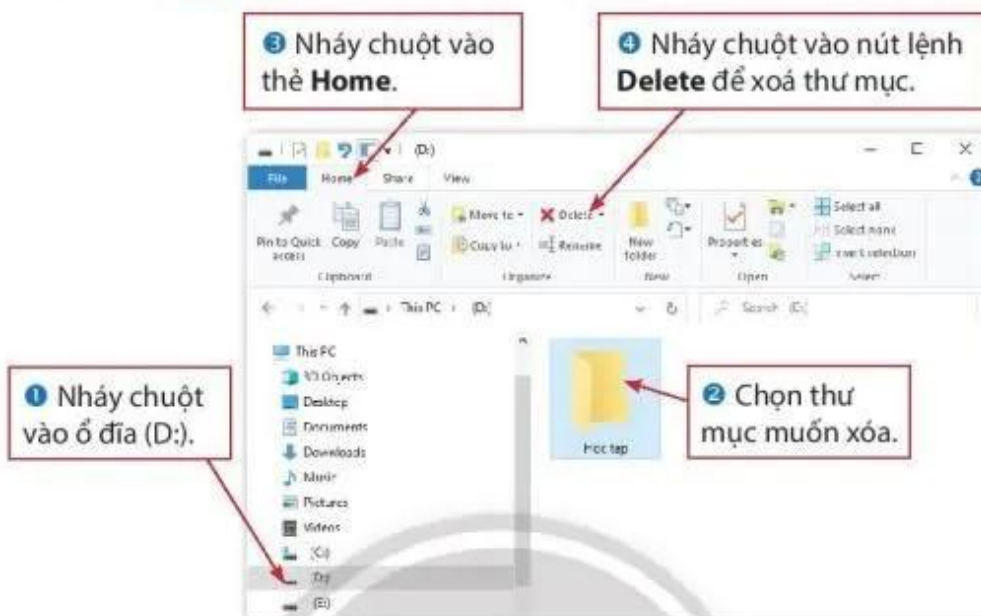
Hình 7b. Thư mục **Gia sach** đã được đổi tên thành **Hoc tap**

Hình 7. Đổi tên thư mục

c) Xoá thư mục

Để xoá thư mục **Hoc tap** trong ổ đĩa (D:) em thực hiện theo các bước ở Hình 8.

Hình 8. Xoá thư mục

- Tạo thư mục mới: Mở đến thư mục muốn tạo thư mục con trong đó, chọn thẻ **Home**, chọn nút lệnh **New folder**, gõ tên thư mục, gõ phím **Enter**.
- Đổi tên thư mục: Chọn thư mục muốn đổi tên, chọn thẻ **Home**, chọn nút lệnh **Rename**, gõ tên mới, gõ phím **Enter**.
- Xoá thư mục: Chọn thư mục muốn xoá, chọn nút lệnh **Delete**.

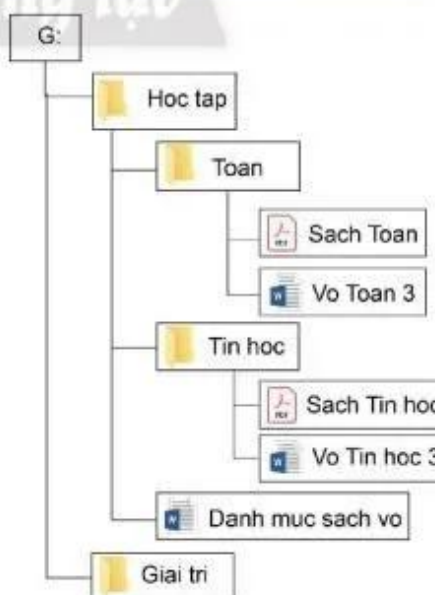

1. Câu nào sau đây sai?

- Trong máy tính có thể có nhiều ổ đĩa.
- Ổ đĩa có thể chứa nhiều thư mục và tệp.
- Trong một thư mục có thể chứa nhiều thư mục con cùng tên.
- Trong một thư mục có thể chứa nhiều thư mục con và tệp.

2. Quan sát cây thư mục ở Hình 9 và cho biết:

- Ổ đĩa tên là gì?
- Thư mục **Hoc tap** chứa các thư mục con và tệp nào?
- Các bước tìm đến tệp **Danh mục sách vo**, **Vo Tin hoc 3**.

Hình 9

3. Lựa chọn khẳng định đúng nhất.

- Thông tin trong máy tính được tổ chức lưu trữ dưới dạng cây thư mục.
- Cây thư mục giúp dễ dàng hình dung được cách sắp xếp, lưu trữ thông tin trong máy tính.
- Cả a và b.

1. Thực hành tìm hiểu máy tính em đang sử dụng và cho biết:

- Tên các ổ đĩa trên máy tính là gì?
- Kể tên một số thư mục, tệp có trên ổ đĩa (D:).
- Mở một thư mục trong ổ đĩa (D:) và nêu tên một số thư mục con, tệp trong thư mục đó.

2. Thực hành tạo cây thư mục có cấu trúc như Hình 10 trên ổ đĩa (D:) của máy tính.

Hình 10

- Em hãy chọn và mở đến thư mục **Truyện cổ tích**, sau đó cho biết đó là thư mục con của thư mục nào? Hãy nêu cách mở đến thư mục đó.
- Em hãy đổi tên thư mục **Giai trí** thành **Truyện thiếu nhi**.
- Xoá các thư mục em vừa tạo.

3. Thực hiện tìm tệp trong máy tính theo yêu cầu của thầy, cô giáo.

Hãy tạo trong ổ đĩa (D:) cây thư mục tương ứng với cách sắp xếp quần áo của em trong tủ.

CHỦ ĐỀ D. ĐẠO ĐỨC, PHÁP LUẬT VÀ VĂN HOÁ TRONG MÔI TRƯỜNG SỐ

BÀI 9. LƯU TRỮ, TRAO ĐỔI VÀ BẢO VỆ THÔNG TIN CỦA EM VÀ GIA ĐÌNH

Sau bài học này, em sẽ:

- Biết được thông tin cá nhân và gia đình có thể được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính.
- Biết được việc người xấu có thể lợi dụng những thông tin này gây hại cho em và gia đình.
- Có ý thức bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình khi giao tiếp qua máy tính.

Đọc thông tin dưới đây và cho biết thông tin nào là thông tin cá nhân, gia đình, thông tin nào không phải là thông tin cá nhân, gia đình?

Tên, năm sinh của em, địa chỉ nhà em.
Ảnh của em.
Tên, địa chỉ, ảnh chụp một trường tiểu học.
Tên, số điện thoại, nghề nghiệp của bố, mẹ em.
Bức ảnh chụp gia đình em.

1. Thông tin cá nhân, gia đình có thể được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính

Quan sát Hình 1 và cho biết thông tin cá nhân, gia đình có thể được lưu trữ ở đâu.

Hình 1a

Hình 1b

Hình 1. Lưu trữ thông tin cá nhân, gia đình